

2014 m. kovo 11 d., antradienis

P7_TA(2014)0203

Visuomenės teisė susipažinti su dokumentais 2011–2013 m.**2014 m. kovo 11 d. Europos Parlamento rezoliucija dėl visuomenės teisės susipažinti su dokumentais (Darbo tvarkos taisyklių 104 straipsnio 7 dalis) 2011–2013 m. (2013/2155(INI))**

(2017/C 378/03)

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties (ES sutartis) 1, 10 ir 16 straipsnius ir į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 15 ir 298 straipsnius,
- atsižvelgdamas į ES sutarties 11 straipsnį ir institucijų pareigą palaikyti atvirą, skaidrų ir reguliarių dialogą su atstovaujamosioms asociacijomis ir pilietine visuomene,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartiją ir ypač jos 41 straipsnį (teisė į gerą administravimą) ir 42 straipsnį (teisė susipažinti su dokumentais),
- atsižvelgdamas į 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais ⁽¹⁾,
- atsižvelgdamas į 2003 m. rugsėjo 22 d. Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1700/2003, iš dalies keičiantį Reglamentą (EEB, Euratomas) Nr. 354/83 dėl Europos ekonominės bendrijos ir Europos atominės energijos bendrijos istorinių archyvų atvėrimo visuomenei ⁽²⁾,
- atsižvelgdamas į savo 2011 m. rugsėjo 14 d. rezoliuciją dėl visuomenės teisės susipažinti su dokumentais 2009–2010 m. ⁽³⁾,
- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos Teisingumo Teismo ir Bendrojo teismo praktiką dėl galimybės susipažinti su dokumentais, ypač į Teisingumo Teismo sprendimus bylose *Access Info Europe* (byla C-280/11 P), *Donau Chemie* (C-536/11), *IFAW prieš Komisiją* (C-135/11) ⁽⁴⁾, *My Travel* (C-506/08 P), *Turco* (sujungtos bylos C-39/05 P ir C-52/05 P), taip pat į Bendrojo teismo sprendimus bylose *In 't Veld prieš Tarybą* (T-529/09), *Vokietija prieš Komisiją* (T-59/09), *EnBW prieš Komisiją* (T-344/08), *Sviluppo Globale* (T-6/10), *Internationaler Hilfsfonds* (T-300/10), *European Dynamics* (T-167/10), *Jordana* (T-161/04) ir *CDC* (T-437/08),
- atsižvelgdamas į 2008 m. balandžio 30 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (COM(2008)0229),
- atsižvelgdamas į 2011 m. kovo 20 d. Komisijos pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (COM(2011)0137),
- atsižvelgdamas į 2008 m. Europos Tarybos konvenciją dėl galimybės susipažinti su oficialiais dokumentais,
- atsižvelgdamas į Tarybos, Komisijos ir Europos Parlamento 2011 ir 2012 m. metinius pranešimus dėl galimybės susipažinti su dokumentais pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 17 straipsnį,
- atsižvelgdamas į 2010 m. Pagrindų susitarimą dėl Europos Parlamento ir Europos Komisijos santykių,

⁽¹⁾ OL L 145, 2001 5 31, p. 43.

⁽²⁾ OL L 243, 2003 9 27, p. 1.

⁽³⁾ OL C 51 E, 2013 2 22, p. 72.

⁽⁴⁾ Žr. bylą *IFAW prieš Komisiją* (C-135/11 P), kurios 75 punkte teigiama, kad, nesusipažinęs su prašomu dokumentu, „Bendrasis teismas negalėjo konkrečiu atveju įvertinti, ar dokumentą buvo galima teisėtai atmesti išimčių pagrindu“.

2014 m. kovo 11 d., antradienis

- atsižvelgdamas į 2002 m. lapkričio 20 d. Tarpinstitucinį Europos Parlamento ir Tarybos susitarimą dėl galimybės Europos Parlamentui susipažinti su slapto pobūdžio Tarybos informacija saugumo ir gynybos politikos srityje,
 - atsižvelgdamas į savo 2013 m. rugsėjo 12 d. rezoliuciją dėl metinio pranešimo apie Europos ombudsmeno 2012 m. veiklą⁽¹⁾ ir 2009 m. gruodžio 17 d. rezoliuciją dėl galimybės visuomenei susipažinti su dokumentais teisinio pagrindo patobulinimų, kurie būtini įsigaliojus Lisabonos sutarčiai (Reglamentas (EB) Nr. 1049/2001)⁽²⁾,
 - atsižvelgdamas į Europos ombudsmeno 2012 m. metinę ataskaitą,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį ir 104 straipsnio 7 dalį,
 - atsižvelgdamas į Pilietinių laisvių, teisingumo ir vidaus reikalų komiteto pranešimą (A7-0148/2014),
- A. kadangi jau ketverius metus galioja Lisabonos sutartis; kadangi SESV 15 straipsnyje nustatytas konstitucinis pagrindas dėl ES institucijų skaidrumo, taip pat įtvirtinta ES piliečių ir bet kurių valstybėje narėje buveinę turinčių fizinių ar juridinių asmenų pagrindinė teisė susipažinti su ES institucijų, įstaigų ir organų dokumentais; kadangi šia teise turi būti naudojama laikantis pagrindinių principų ir apribojimų, nustatytų Parlamento ir Tarybos priimtuose reglamentuose;
- B. kadangi SESV 298 straipsnyje numatyta atvira, veiksminga ir nepriklausoma Europos administracija;
- C. kadangi galioja bendroji taisyklė, kad turi būti suteiktos visos galimybės susipažinti su teisėkūros procedūra priimtais dokumentais, o išimties dėl ne teisėkūros procedūra priimtų dokumentų turi būti siauriamos;
- D. kadangi skaidrumas yra būtinas demokratinei piliečių Europos Sąjungai, kurios demokratiniuose procesuose jie galėtų visapusiškai dalyvauti ir vykdyti visuomeninę kontrolę; kadangi skaidrus administravimas yra naudingas piliečių interesams, kovai su korupcija ir Sąjungos politinės sistemos ir teisės aktų teisėtumui;
- E. kadangi plati visuomenės galimybė susipažinti su dokumentais yra svarbus gyvybingos demokratijos elementas;
- F. kadangi sveikoje demokratinėje santvarkoje gyvenantys piliečiai neturėtų kliautis informatoriais, kad būtų užtikrinta jų vyriausybės kompetencija ir veiklos skaidrumas;
- G. kadangi piliečiai turi teisę žinoti, kaip veikia sprendimų priėmimo procesas ir kaip dirba jų atstovai, turi teisę pareikalauti jų atsiskaityti ir turi teisę žinoti, kaip paskirstomos ir išleidžiamos viešosios lėšos;
- H. kadangi Sąjungos administracija vis dar netinkamai taiko ES teisės aktus dėl galimybės susipažinti su dokumentais; kadangi šios administracijos Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 išimties taiko nuolat, o ne išimtiniais atvejais;
- I. kadangi, remiantis teismų praktika, jei institucija nusprendžia nepatenkinti prašymo susipažinti su dokumentu, ji iš esmės privalo paaiškinti, kaip to dokumento atskleidimas galėtų konkrečiai ir realiai pakenkti išimtimi saugomiems interesams – pvz., nurodytiems Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnyje (žr. bylą *In 't Veld prieš Tarybą*⁽³⁾);
- J. kadangi konkrečiai ir galima numatyti žala nagrinėjamam interesui taip pat negali būti nustatyta nurodant tiesiog nuogąstavimą, kad piliečiams bus atskleisti institucijų nuomonių skirtumai dėl Sąjungos tarptautinių veiksmų teisinio pagrindo ir kad kils abejonių dėl šių veiksmų teisėtumo (žr. bylą *In 't Veld prieš Tarybą*⁽⁴⁾);
- K. kadangi 2012 m. šeši iš dešimties Europos ombudsmeno pagrindinių atvejų tyrimų buvo susiję su skaidrumu;

⁽¹⁾ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0369.

⁽²⁾ OL C 286 E, 2010 10 22, p. 12.

⁽³⁾ *In 't Veld prieš Tarybą* (T-529/09), 19 punktas.

⁽⁴⁾ *In 't Veld prieš Tarybą* (T-529/09), 75 punktas.

2014 m. kovo 11 d., antradienis

- L. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 taikymo statistiniai duomenys rodo, kad visose trijose institucijose sumažėjo pradinių prašymų skaičius;
- M. kadangi Parlamente sumažėjo prašomų konkrečių dokumentų skaičius (nuo 1 666 dokumentų 2011 m. iki 777 – 2012 m.); tačiau kadangi Parlamente išaugo prašomų nekonkrečių dokumentų, pvz., „visi dokumentai, susiję su...“, procentinė dalis (nuo 35,5 proc. 2011 m. iki 53,5 proc. 2012 m.); kadangi Taryboje sumažėjo prašomų konkrečių dokumentų skaičius (nuo 9 641 dokumentų 2011 m. iki 6 166 – 2012 m.)⁽¹⁾;
- N. kadangi, remiantis 2012 m. metinėse ataskaitose pateiktais kiekybiniais duomenimis, ir Komisija (nuo 12 proc. 2011 m. iki 17 proc. 2012 m.), ir Taryba (nuo 12 proc. 2011 m. iki 21 proc. 2012 m.) vis dažniau visiškai atsisakė leisti susipažinti su dokumentais, o Parlamento atsisakymo leisti susipažinti su dokumentais lygis išliko nepakitęs (5 proc. 2011 ir 2012 m.);
- O. kadangi Komisijoje labai išaugo pakartotinių prašymų skaičius (nuo 165 prašymų 2011 m. iki 229 – 2012 m.), todėl šiek tiek padaugėjo visiškai persvarstytų sprendimų, sumažėjo iš dalies persvarstytų sprendimų ir padaugėjo patvirtintų sprendimų, nors ir Taryboje, ir Parlamente šie pakartotinių prašymų skaičiai išliko sąlyginai nepakitę (Taryba: nuo 27 prašymų 2011 m. iki 23 – 2012 m.; Parlamentas: nuo 4 – 2011 m. iki 6 – 2012 m.);
- P. kadangi dėl dalies prašymų Europos ombudsmenui buvo pateikti skundai (Komisija: nuo 10 skundų 2011 m. iki 20 – 2012 m.; Taryba: nuo 2 – 2011 m. iki 4 – 2012 m.; Parlamentas: 1 – 2011 ir 2012 m.);
- Q. kadangi 2011 m. ir 2012 m. Europos ombudsmenas baigė nagrinėti kelis skundus, pateikdamas kritinių pastabų arba pasiūlydamas imtis tolesnių veiksmų (Komisija: nuo 10 iš 18 skundų 2011 m. iki 8 iš 10 – 2012 m.; Taryba: nėra duomenų; Parlamentas: nuo 0 iš 0 – 2011 m. iki 1 iš 1 – 2012 m.);
- R. kadangi dėl dalies prašymų susipažinti su dokumentais Bendrajame teisme iškeltos bylos arba pateikta apeliacija Teisingumo teisme (Komisija: nuo 15 bylų ir 3 apeliacijų 2011 m. iki 14 bylų ir 1 apeliacijos 2012 m.; Taryba: nuo 1 bylos ir 2 apeliacijų 2011 m. iki 1 apeliacijos 2012 m.)⁽²⁾; Parlamentas: nė vieno proceso 2011 ar 2012 m.);
- S. kadangi Bendrasis teismas daugiausia bylas išsprendė didesnio skaidrumo naudai arba keliais atvejais pateikė Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 paaiškinimą, (Komisija: 5 iš 6⁽³⁾ bylų 2011 m. ir 5 iš 5 – 2012 m.)⁽⁴⁾; Taryba: 1 iš 1 – 2011 m. (*Access Info Europe*, T-233/09) ir 1 iš 4 – 2012 m. (*In 't Veld*, T-529/09); Parlamentas: 1 iš 2 – 2011 m.)⁽⁵⁾ (*Toland*, T-471/08) ir 1 iš 1 – 2012 m. (*Kathleen Egan ir Margaret Hackett*, T-190/10);
- T. kadangi Teisingumo Teismas šiose bylose dažniausiai priima sprendimą didesnio skaidrumo naudai – Komisija: 1 iš 1 – 2011 m. [*My Travel*, C-506/08] ir 1 iš 3 – 2012 m. [*IFAW*, C-135/11 P]⁽⁶⁾; Taryba ir Parlamentas: nebuvo sprendimų 2011 ar 2012 m.;
- U. kadangi Komisijos, Tarybos ir Parlamento metinėse ataskaitose nepateikiami palyginami statistiniai duomenys; kadangi teikdamas statistinius duomenis šios trys institucijos vadovaujasi skirtingais duomenų išsamumo standartais;

⁽¹⁾ Komisija nepateikia konkrečių prašytų dokumentų skaičiaus. Pradinių Komisijai pateiktų prašymų dėl dokumentų skaičius 2011 m. buvo 6 447, 2012 m. – 6 014.

⁽²⁾ Taryba prieš *In 't Veld* (Europos Parlamento įsikišimas palaikant S. In 't Veld).

⁽³⁾ *Bylos Batchelor* (T-362/08), *IFAW II* (T-250/08), *Navigazione Libera del Golfo* (T-109/05 ir T-444/05), *Jordana* (T-161/04), *CDC* (T-437/08) ir *LPN* (T-29/08).

⁽⁴⁾ *Vokietija prieš Komisiją* (T-59/09), *EnBW prieš Komisiją* (T-344/08), *Sviluppo Globale* (T-6/10), *Internationaler Hilfsfonds* (T-300/10), *European Dynamics* (T-167/10).

⁽⁵⁾ Kita byla yra *Dennekamp* (T-82/08), kurioje Bendrasis teismas patvirtino Parlamento sprendimą, remdamasis asmens duomenų apsauga.

⁽⁶⁾ Žr. *IFAW* bylą dėl valstybėje narėje parengtų dokumentų ir Bendrojo teismo įpareigojimą leisti susipažinti su susijusiais dokumentais; taip pat kitas dvi bylas, susijusias su bendrovių susijungimo kontrolės procedūromis, *Agrofert* (C-477/10 P) ir *Éditions Odile Jacob* (C-404/10 P). Šie trys Teisingumo Teismo sprendimai neaprašyti Komisijos metinėje ataskaitoje.

2014 m. kovo 11 d., antradienis

- V. kadangi dažniausiai išimtis grindžiama tuo, kad „saugomas sprendimų priėmimo procesas“, kai ja po pradinių prašymų naudojasi Komisija ir Taryba (Komisija: 17 proc. 2011 m. ir 20 proc. 2012 m.; Taryba: 41 proc. 2011 ir 2012 m.); kadangi antra dažniausiai Tarybos naudota priežastis buvo „tarptautinių santykių apsauga“; kadangi Parlamento atveju dažniausia išimties priežastis buvo „asmens privatumo ir neliečiamumo apsauga“;
- W. kadangi institucijos neįgyvendino SESV 15 straipsnio 2 dalies ir 15 straipsnio 3 dalies penktos pastraipos dėl Europos Parlamento ir Tarybos pareigos susitikti su visuomene svarstant teisėkūros procedūra priimamo akto projektą ir skelbti su teisėkūros procedūromis susijusius dokumentus 15 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nurodytų reglamentų nustatytais sąlygomis;
- X. kadangi Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 3 dalyje numatyta skaidrumo išimtis, „jei dokumento atskleidimas rimtai pakenktų institucijos sprendimų priėmimo procesui, nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas“; kadangi ši nuostata yra ankstesnė už Lisabonos sutartį ir turi būti suderinta su SESV 15 straipsniu;
- Y. kadangi Teisingumo Teismo sprendime byloje *Access Info Europe* ⁽¹⁾ buvo patvirtinta, kad sprendimų priėmimo procesui nekenkia valstybių narių pavadinimų ir jų pasiūlymų paskelbimas; kadangi ankstesniame sprendime dėl šios bylos Bendrasis teismas nusprendė, kad „siekiant, kad piliečiai galėtų naudotis savo demokratinėmis teisėmis, jie turi galėti išsamiai sekti sprendimų priėmimo procesą“;
- Z. kadangi tarptautiniai susitarimai yra privalomi ir turi poveikį ES teisės aktams; kadangi iš principo su jais susiję dokumentai turi būti vieši, nepažeidžiant teisėtų išimčių; kadangi taikoma išimtis dėl tarptautinių santykių apsaugos, kaip nurodyta bylos *In 't Veld v Council* (T-529/09) 19 dalyje;
- AA. kadangi Komisijos, Parlamento ir Tarybos trišaliai dialogai yra svarbūs formuojant ES teisės aktus; kadangi trišaliai dialogai nėra vieši ir su neoficialiais trišaliais dialogais susiję dokumentai, įskaitant darbotvarkes ir suvestines ataskaitas, paprastai neviešinami nei visuomenei, nei Parlamentui, o tai prieštarauja SESV 15 straipsniui;
- AB. kadangi pagal ES skaidrumo taisykles turi būti galima susipažinti su Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės parengtais arba turimais su jos darbu šiose pareigose susijusiais dokumentais;
- AC. kadangi derybos dėl Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 persvarstymo pateko į aklavietę; kadangi reikės naujos priemonės, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas nei dabar;
- AD. kadangi prašymai dėl uždarų posėdžių Parlamente iš esmės turėtų būti svarstomi pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001; kadangi tokius prašymus Parlamentas vertina kiekvienu konkrečiu atveju ir jie netenkinami automatiškai;
- AE. kadangi dokumentų įslaptinimas pagal konfidencialumo lygius, remiantis 2010 m. Pagrindų susitarimu dėl Europos Parlamento ir Komisijos santykių, arba jų priskyrimas prie „neskelbtinų dokumentų“ pagal Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 9 straipsnį, turi būti atliekamas juos kruopščiai ir konkrečiai įvertinus; kadangi per didelis įslaptinimas lemia bereikalingą ir neproporcingą dokumentų slaptumą ir uždarų posėdžių rengimą be deramo pagrindo;
- AF. kadangi skaidrumas išlieka taisyklė, kuria reikia vadovautis, taip pat ir kartelių prašymų atleisti nuo baudos arba ją sumažinti programos atžvilgiu; kadangi automatinis draudimas atskleisti informaciją yra Sutartyse nustatytos skaidrumo taisyklės pažeidimas; kadangi slaptumas yra išimtis, kurią kiekvienu atveju žalos atlyginimo ieškinių atžvilgiu turi pagrįsti nacionalinių teismų teisėjai;

⁽¹⁾ Taryba prieš *Access Info Europe*, byla C-280/11 P.

2014 m. kovo 11 d., antradienis

AG. kadangi rekomenduojama ES gaires parengti kaip naudingą priemonę teisėjams; tokiose gairėse turi būti atskirti įmonių dokumentai ir Komisijos turimos kartelių bylos;

Teisė susipažinti su dokumentais

1. primena, kad skaidrumas yra pagrindinė taisyklė ir kad Lisabonos sutartyje nustatyta pagrindinė teisė susipažinti su dokumentais;
2. primena, jog siekiant, kad piliečiai ir pilietinė visuomenė turėtų veiksmingą galimybę teikti pastabas visais ES veiklos aspektais, reikalinga kuo platesnė galimybė visuomenei susipažinti su dokumentais;
3. primena, kad skaidrumas stiprina visuomenės pasitikėjimą Europos institucijomis, nes jai suteikiama galimybė būti informuotai, dalyvauti Sąjungos sprendimų priėmimo procese ir taip padėti ES tapti demokratiškesne;
4. primena, kad bet koks sprendimas dėl draudimo susipažinti su dokumentais turi būti pagrįstas aiškiai ir griežtai apibrėžtomis teisinėmis išimtimis, kartu pateikiant pagrįstą ir konkretų pagrindimą, kad pilietis galėtų suprasti, kodėl neleista susipažinti su dokumentu, ir veiksmingai pasinaudoti esamomis teisinėmis teisių gynimo priemonėmis;
5. primena, kad reikia užtikrinti tinkamą skaidrumo ir duomenų apsaugos pusiausvyrą, kaip aiškiai nustatyta Teismo praktikoje *Bavarian Lager* byloje, ir pabrėžia, kad nereikėtų netinkamai naudotis duomenų apsauga, ypač siekiant nuslėpti interesų konfliktus ir nederamą įtaką ES administravimo ir sprendimų priėmimo atžvilgiu; pažymi, kad Teisingumo Teismo sprendimas byloje *Bavarian Lager* yra pagrįstas dabartine Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 formuluote ir juo neužkertamas kelias formuluotės keitimui, kuris yra būtinas ir neatidėliotinas, visų pirma, atsižvelgiant į tai, kad teisė susipažinti su dokumentais aiškiai įtvirtinta Sutartyse ir Pagrindinių teisių chartijoje;
6. ragina institucijas, įstaigas ir agentūras griežtai taikyti Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 nuostatas, visiškai atsižvelgiant į su jomis susijusių teismų praktiką, ir savo galiojančias vidaus taisykles suderinti su reglamento formuluotėmis ir esme, ypač terminais, per kuriuos atsakoma į prašymus susipažinti su dokumentais, kartu užtikrinant, kad šie terminai netaptų ilgesni; ragina Tarybą paskelbti Tarybos darbo grupių posėdžių protokolus, įskaitant valstybių narių pavadinimus ir jų pasiūlymus, kaip minėta byloje *Access Info Europe*;
7. ragina institucijas, įstaigas ir agentūras, taikant Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001, griežtai įvertinti galimybes leisti iš dalies susipažinti su dokumentu, lentele, grafiku, pastraipa ar fraze;
8. ragina ES institucijas, įstaigas, organus ir agentūras toliau plėtoti aktyvesnę skaidrumo strategiją savo interneto svetainėse viešai paskelbiant kuo didesnio skaičiaus kategorijų dokumentus, įskaitant vidaus administracinius dokumentus, ir juos įtraukiant į savo viešuosius registrus; mano, kad šis požiūris padeda užtikrinti veiksmingą skaidrumą ir užkirsti kelią nereikalingam bylinėjimuisi, dėl kurio ir institucijos, ir piliečiai gali patirti nereikalingų išlaidų ir jiems užkrauta nereikalinga našta;
9. ragina institucijas, įstaigas ir agentūras iki galo įgyvendinti Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 11 straipsnį ir sukurti viešus dokumentų registrus, kurių struktūra būtų aiški ir prieinama ir kurių paieškos sistemos būtų patogios, teikti reguliariai atnaujinamą informaciją apie naujus parengtus ir užregistruotus dokumentus, įtraukti nuorodas į neviešus dokumentus ir teikti rekomendacijas dėl registre esančių dokumentų tipų siekiant padėti viešojo sektoriaus naudotojams;
10. ragina institucijas, įstaigas ir agentūras savo dokumentų registruose nuolat ir nedelsiant skelbti visus dokumentus, atskleistus pagal prašymus leisti susipažinti su dokumentais, kurie iki tol nebuvo viešai prieinami;
11. ragina administraciją nurodyti visus dokumentus, kurie patenka į dokumentų grupę, dėl kurių galima teikti prašymus leisti susipažinti su dokumentais po pirminio prašymo pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001;

2014 m. kovo 11 d., antradienis

12. pabrėžia, kad galimybė kreiptis į Europos ombudsmeną yra vertinga išeitis, kai atitinkama administracija patvirtina draudimą susipažinti su dokumentu; tačiau primena, kad nėra priemonių ombudsmeno sprendimų vykdymui užtikrinti;
13. pabrėžia, kad bylinėjimasis trunka labai ilgai, yra labai rizikingas, jo išlaidos dažnai yra atgrasančios, o rezultatai neužtikrinti, tai yra nepagrįstai didelė našta piliečiams, kurie nenori sutikti su sprendimu neleisti susipažinti su dokumentais (arba leisti susipažinti tik iš dalies); pabrėžia, jog praktiškai tai reiškia, kad nėra veiksmingos teisinės priemonės kovoti su neigiamu sprendimu dėl prašymo leisti susipažinti su dokumentais;
14. ragina ES institucijas, įstaigas ir agentūras skubiai patvirtinti greitesnes, paprastesnes ir prieinamesnes skundų dėl neleidimo susipažinti su dokumentais nagrinėjimo procedūras, kad mažiau reikėtų bylinėtis ir būtų sukurta tikra skaidrumo kultūra;
15. pabrėžia, kad visų trijų institucijų ir įstaigų bei agentūrų metinėse ataskaitose turėtų būti pateikti palyginami skaičiai, pvz., apie prašytų dokumentų skaičių, prašymų skaičių, dokumentų, su kuriais (iš dalies) leista susipažinti, skaičių, prašymų, patvirtintų prieš pakartotinį prašymą ir po jo, skaičių, Teisingumo Teismo suteiktų leidimų skaičių, Teisingumo Teismo suteiktų dalinių leidimų skaičių, atmestų prašymų skaičių;
16. ragina ES institucijas susilaikyti ir neprašyti prieštaraujančios šalies padengti visų teismo bylų išlaidų, taip pat užtikrinti, kad piliečiams nebūtų užkirstas kelias užginčyti nepalankius sprendimus dėl priemonių stokos;
17. pažymi, kad valstybės narės turi prisitaikyti prie naujos Lisabonos sutartimi sukurtos skaidrumo sistemos, kaip paaikšėjo byloje *Vokietija prieš Komisiją* (T-59/09), kurioje Vokietija nesutiko leisti susipažinti su dokumentais, susijusiais su oficialiu pranešimu jai, remdamasi viešojo intereso tarptautiniuose santykiuose, o Bendrasis teismas nusprendė, kad „tarptautiniai santykiai“ turi būti laikomi ES teisės terminu, todėl negali būti taikomi bendravimui tarp Komisijos ir valstybės narės;
18. ragina ES institucijas sumažinti atsakymo į prašymus susipažinti su dokumentais ir į pakartotinius prašymus laukimo trukmę;
19. nusprendžia išnagrinėti, kaip būtų galima Biuro ir jo Pirmininkų sueigos svarstymus padaryti skaidresnius, pavyzdžiui, saugant išsamius protokolus ir atskleidžiant juos visuomenei;

Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 peržiūra

20. reikia nusivylimą tuo, kad nuo 2011 m. gruodžio mėn., kai jis per pirmąjį svarstymą priėmė poziciją dėl Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 persvarstymo, nebuvo padaryta pažangos, nes Taryba ir Komisija neatrodė pasirengusios imtis esminių derybų; todėl ragina Tarybą pagaliau imtis priemonių siekiant tęsti Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 peržiūrą; ragina Tarybą ir Parlamentą susitarti dėl naujos priemonės, kuria būtų užtikrintas daug didesnis skaidrumas, įskaitant veiksmingą SESV 15 straipsnio įgyvendinimą;
21. ragina visas ES institucijas, įstaigas, organus ir agentūras taikyti Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 laikantis Orhuso konvencijos nuostatų; visiškai pritaria Europos vaistų agentūros politikai gavus prašymą skelbti Europos rinkai teikiamų vaistų klinikinių bandymų ataskaitas, kai užbaigiamas sprendimo dėl atitinkamo vaisto priėmimo procesas; pabrėžia, kad peržiūrint Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001 būtina visiškai laikytis Orhuso konvencijos ir bet kokios jo išimties turi visiškai atitikti Konvenciją;
22. rekomenduoja, kad kiekviena ES institucija ar įstaiga savo valdymo struktūrose paskirtų skaidrumo pareigūną, kuris būtų atsakingas už atitiktį ir praktikos tobulinimą;
23. ragina visas institucijas įvertinti ir, esant reikalui, persvarstyti savo vidinę tvarką dėl pranešimų apie netinkamą elgesį, taip pat ragina apsaugoti informatorius; visų pirma ragina Komisiją pranešti Parlamentui apie savo patirtį, susijusią su 2012 m. patvirtintomis naujomis ES darbuotojams skirtomis informavimo taisyklėmis ir jų įgyvendinimo priemonėmis; ragina Komisiją pateikti pasiūlymą, kaip informatorius apsaugoti ne tik moraliai, bet ir finansiškai, kad tinkama informatorių apsauga ir parama jiems būtų demokratinės sistemos dalis;

2014 m. kovo 11 d., antradienis

Ataskaitų teikimas

24. ragina ES institucijas, įstaigas ir agentūras suderinti savo metines ataskaitas dėl galimybių susipažinti su dokumentais ir pateikti panašius statistinius duomenis palyginamu formatu ir kuo išsamiau (pvz., pateikti prieduose lenteles, kurias būtų galima tiesiogiai palyginti);
25. ragina ES institucijas, įstaigas ir agentūras priimti Parlamento ankstesnėje rezoliucijoje dėl visuomenės galimybės susipažinti su dokumentais pateiktas rekomendacijas;
26. ragina ES institucijas įtraukti į savo metines skaidrumo ataskaitas atsakymus į Parlamento rekomendacijas;

Teisėkūros procedūra priimti dokumentai

27. ragina Komisiją didinti ekspertų ir komiteto procedūros grupių skaidrumą, rengiant viešus jų posėdžius ir skelbiant nariams taikomą įdarbinimo procedūrą, taip pat informaciją dėl narystės, procedūrų, svarstomų dokumentų, balsavimų, taip pat sprendimus ir posėdžių protokolus, ir visa tai standartiniu formatu skelbti internete; pabrėžia, kad ekspertų grupių ir komiteto procedūros grupių nariai turi iš anksto paskelbti, ar turi asmeninių interesų, susijusių su aptariamomis temomis; ragina Komisiją patobulinti ir iki galo įgyvendinti visiems generaliniams direktoratams skirtas priėmimo į darbą tvarkos taikymo vidaus gaires (susijusias, pvz., su sudėties pusiausvyra, interesų konfliktų politika, viešaisiais kvietimais) ir išlaidų kompensavimo taisykles ir informaciją šiuo klausimu pateikti ne tik metinėje susipažinimo su dokumentais ataskaitoje, bet ir metinėse generalinių direktoratų veiklos ataskaitose; ragina Komisiją visų pirma teikti ataskaitas apie Transatlantinės prekybos ir investicijų partnerystės (angl. TTIP) patariamąją suinteresuotųjų subjektų grupę;

28. ragina Komisiją, Tarybą ir Parlamentą užtikrinti didesnę neoficialių trišalių dialogų skaidrumą, rengiant viešus posėdžius, skelbiant dokumentus, įskaitant kalendorius, darbotvarkes, protokolus, nagrinėtus dokumentus, pakeitimus, priimtus sprendimus, informaciją apie valstybių narių delegacijas ir jų pozicijas bei protokolus standartizuotoje ir lengvai prieinamoje internetinėje aplinkoje, ir daryti tai pagal numatytą tvarką, nepažeidžiant Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 4 straipsnio 1 dalyje išvardytų išimčių;

29. primena, kad Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 9 straipsnyje dėl neskelbtinų dokumentų yra kompromisinė nuostata, kuri nebeatpindi naujų konstitucinių ir teisinių prievolių, taikomų nuo Lisabonos sutarties įsigaliojimo;

30. ragina ES institucijas, įstaigas ir agentūras nuolat skelbti atnaujintus duomenis apie turimų įslaptintų dokumentų skaičių pagal įslaptinimo kategoriją;

Dokumentų įslaptinimas

31. ragina Komisiją pasiūlyti reglamentą, kuriame būtų nustatytos aiškios taisyklės ir kriterijai dėl ES institucijų, įstaigų ir agentūrų dokumentų įslaptinimo;

32. ragina institucijas įvertinti ir pagrįsti prašymus dėl uždarų posėdžių pagal Reglamentą (EB) Nr. 1049/2001;

33. ragina Sąjungos institucijas sukurti nepriklausomą ES priežiūros instituciją dokumentų įslaptinimui ir prašymams dėl uždarų posėdžių svarstyti;

Finansinė informacija

34. ragina institucijas viešai skelbti dokumentus, susijusius su Europos Sąjungos biudžetu, jo įvykdymu ir Sąjungos lėšų bei dotacijų gavėjais, ir suteikti piliečiams galimybę su jais susipažinti, taip pat pabrėžia, kad su šiais dokumentais taip pat turi būti galima susipažinti specialioje interneto svetainėje ir duomenų bazėje, taip pat duomenų bazėje, susijusioje su finansiniu Sąjungos skaidrumu;

Tarptautinės derybos

35. reiškia susirūpinimą dėl nuolatinio išimčių dėl tarptautinių santykių apsaugos, kaip pagrindo dokumentams įslaptinti, taikymo;

2014 m. kovo 11 d., antradienis

36. primena, kad kai institucija nusprendžia neleisti susipažinti su dokumentu, kurį buvo paprašyta atskleisti, iš esmės ji turi paaiškinti, kaip tokio dokumento atskleidimas galėtų konkrečiai ir realiai pakenkti visuomenės interesams dėl tarptautinių santykių;

37. pabrėžia, kad nepaisant šių principų, tai vis dar nevykdoma praktiškai, kaip matyti iš Bendrojo teismo sprendimo byloje T-529/09 (*In 't Veld prieš Tarybą*) dėl Tarybos sprendimo neleisti susipažinti su jos teisės tarnybų nuomone dėl ES ir JAV Terorizmo finansavimo sekimo programos (TFSP) susitarimo;

Teisės tarnybų nuomonės

38. pabrėžia, kad institucijų teisės tarnybų nuomonės iš esmės turi būti atskleistos, kaip pabrėžta Teismo sprendime *Turco* byloje, kad „Reglamento (EB) Nr. 1049/2001 tikslas, kaip nurodyta jo 4 konstatuojamojoje dalyje ir 1 straipsnyje, užtikrinti visuomenei kuo platesnę teisę susipažinti su institucijų dokumentais⁽¹⁾“;

39. primena, kad prieš vertinant, ar galioja 4 straipsnio 2 dalies antros įtraukos išimtis dėl teisinių konsultacijų apsaugos, susijusi institucija turi įsitikinti pati, kad dokumentas, kurį prašoma atskleisti, išties susijęs su teisiniu patarimu ir, jei taip yra, privalo nuspręsti, kurios jo dalys išties yra susijusios ir dėl to joms gali būti taikoma išimtis (*Turco*, 38 punktas);

40. ragina institucijas laikytis sprendimo *Turco* byloje dėl teisinių tarnybų nuomonių, parengtų pagal teisėkūros proceso sistemą, kuriame teigiama, kad „būtent skaidrumas šiuo klausimu, leidžiant atvirai aptarti įvairių nuomonių skirtumus, prisideda prie didesnio institucijų legitimumo ir pasitikėjimo Europos piliečių akyse“ ir kad „todėl būtent informacijos ir diskusijų trūkumas gali piliečiams sukelti abejonių ne vien dėl konkretaus akto teisėtumo, bet ir dėl viso sprendimų priėmimo legitimumo“⁽²⁾;

41. pabrėžia, kad, kaip nuspręsta byloje *In 't Veld prieš Tarybą* (T-529/09)⁽³⁾, konkreiti ir galima numatyti žala nagrinėjamam interesui taip pat negali būti nustatyta nurodant tiesiog nuogąstavimą, kad piliečiams bus atskleisti institucijų nuomonių skirtumai dėl Sąjungos tarptautinių veiksmų teisinio pagrindo ir kad kils abejonių dėl šių veiksmų teisėtumo;

Kartelių atleidimas nuo baudų arba jų sumažinimas

42. pabrėžia, jog Teisingumo Teismas bylos C-536/11 sprendimo 43 punkte nurodė, kad „bet koks prašymas dėl galimybės susipažinti su [kartelio byla] turi būti atskirai įvertintas [nacionaliniuose teismuose] atsižvelgiant į visus susijusius bylos veiksnius“;

o

o o

43. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai, Komisijai, valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams, Europos ombudsmenui, Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnui ir Europos Tarybai.

⁽¹⁾ Sąjungtos bylos *Švedija ir Turco prieš Tarybą* ir *Komisija* (C-39/05 P ir C-52/05 P), 35 punktas.

⁽²⁾ Sąjungtos bylos *Švedija ir Turco prieš Tarybą* ir *Komisija* (C-39/05 P ir C-52/05 P), 59 punktas.

⁽³⁾ *In 't Veld prieš Tarybą* (T-529/09), 75 punktas.